

Præsidiemforslag om et grænseløst Norden

1. Præsidiets forslag

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer, som indledning på en længere proces,

Om bopæl og borgerrettigheder

at nordiske medborgere, der bor i et andet nordisk land og som på grund af nationale regler i statsborgerskabslandet ikke har mulighed for at stemme på nationalt niveau, skal have denne rettighed i bopælslandet

at sikre handikappedes mobilitetsrettigheder, således at funktionshæmmede frit kan bosætte sig i Norden med eksempelvis handicap-køretøjer (kørestol), førerhund samt personlig assistance

at koordinere regelværket vedrørende rehabilitering og førtidspensionering, således at arbejdstagere med nedsat arbejdsfunktion, ikke mister rettigheder til økonomiske kompensation, når de anvender deres ret til fri bevægelighed.

at udarbejde en nordisk konvention om partnerskabslovgivning, der sikrer at registrerede partnerskab og ægteskab indgået i et land har samme juridiske og retlige virkninger i et andet nordisk land

at komme overens om, hvilke sikkerheds- og dokumentationskrav, som skal gælde for nationale identitetshandlinger samt om gensidig anerkendelse af disse

Om arbejde

at samarbejde omkring fastsættelse af de nødvendige standardiseringer, som EU-retten overlader til national implementering. Det angår særligt standarder og krav indenfor bygge- og anlægsbranchen

Nordisk Råd

at koordinere reglerne om arbejdsløshedsforsikringer, således at medlemmer ikke mister sine rettigheder og anciennitet, ved at flytter hjem efter år i udlandet

A 1565/præsidi

J.nr. 12-00229-1

at øge sæsonarbejdernes mobilitet ved at medlemsstaterne foretager et oversyn af reglerne for kildebeskatning, som kan indebære grænsehindre for de nordiske sæsonarbejderne

at de nationale regler for bevilling og tildeling af offentlig finansierede forskningsmidler justeres således, at midlerne kan anvendes til fælles projekter/satsninger over de nordiske grænser

Om studie

at regler omkring studiestøtte og studielån udformes således at ingen studerende mister retten til studiemidler på grund af at vedkommende har udnyttet sin ret til fri bevægelighed indenfor Norden/EU/EES.

at sikre at unge i uddannelser får mulighed for tage praktikpladser i andet nordisk land

Om organisering af arbejdet

at oprette en mekanisme eller en rutine i nordiske departementer som sikrer, at man ikke skaber nye grænsehindre ved indføring af national lovgivning

at udvikle faste samarbejdsstrukturer mellem de nordiske lande ved indføring af EU-retsakter for at sikre en ensartet implementering af EU-retten

at udse en særlig ansvarlig for grænsehindre ved statsministrenes kancellier

at indføre en årlig rapportering i de nordiske parlamenter om status for grænsehindringsarbejdet

at mandatet for Nordisk Ministerråds Grænsehindringsforum forlænges fra 1. januar 2014

at de nordiske regeringer ved Nordisk Råds session redegør for, hvilke grænsehindre man *ikke* anser for mulige at fjerne

2. Baggrund

Indsatsen for at bekæmpe grænsehindre i de nordiske lande er intensiveret betydeligt i de senere år. Både nationalt og på nordisk niveau er arbejdet blevet opprioriteret og tilført øgede ressourcer. Arbejdet i Nordisk Ministerråds Grænsehindringsforum har i høj grad medvirket til den øget opmærksomhed på problemstillingerne ved at løfte frem konkrete sager og foreslå konkrete løsninger.

For første gang i den nordiske historie besluttede de nordiske lande at afholde fælles parlamentariske debatter om grænsehindre. Beslutningen blev truffet på baggrund af Nordisk Råds og Grænsehindringsforums initiativ.

Debatterne om grænsehindringer forløb over dagene fra den 11. – 25. april 2012 og havde forskellig form, afhængig af de nationale parlamentariske arbejdsgange og muligheder. I nogle parlamenter var der mulighed for at afslutte debatten med en afstemning eller en erklæring, i andre blev der fulgt op på anden vis. Der var ligeledes nationale forskelle hvad angår ministerdeltagelse.

Nordisk Råd

A 1565/præsidiets

J.nr. 12-00229-1

Der var generel stor tilfredshed med de parlamentariske debatter i de nationale parlamenter. Det havde været et godt forløb, interessante diskussioner og et stort engagement både fra parlamentarikerne og ministrenes side. Det havde også ført til en god mediedækning at debatterne var nordiske og samtidige. Denne form kunne anbefales og anvendes til andre debatter fremover og eventuelt også udvides med de baltiske parlamenter.

I protokollerne fra de nordiske parlamenter findes adskillige konkrete forslag om, hvordan man kan fjerne grænsehindringer og forebygge at nye dannes. På den baggrund har Præsidiets udarbejdet et ekstrakt af de mange gode ideer, og omskrevet dem til forslag til rekommandationer.

3. Høring

Eftersom samtlige forslag er initieret af parlamentarikere og drøftet i de nordiske parlamenter, har forslagene ikke været sendt i skriftlig eller mundtlig høring efterfølgende.

4. Præsidiets synspunkter

Præsidiets finder arbejdet hen imod et grænseløst Norden overordentligt vigtigt. Om end problemstillingerne er blevet analyseret og har været kendt længe, eksisterer der fortsat unødvendige hindringer mellem de nordiske lande. Det kræver politisk vilje at fjerne dem. Alt for ofte anlægges dog en protektionistisk og national indstilling til at ændre de gældende regler eller den rutinerede praksis.

Præsidiets anerkender, at der findes nationale regler, der ikke er hensigtsmæssige eller mulige at ændre. Men Præsidiets er også opmærksom på, at der er en udbredt enighed blandt parlamentarikere og ministre om ønsket om at komme flest mulige hindringer til livs. Derfor ønsker Præsidiets at fastholde de nordiske regeringer på det fortsatte arbejde hen imod et grænseløst Norden.

Præsidiets er yderst tilfreds med forløbet af de parlamentariske debatter om grænsehindringer. Der fremkom adskillige gode og konkrete forslag til at fjerne eksisterende grænsehindringer og til at forebygge at nye opstår.

Præsidiets har nu valgt at fremsende en del af forslagene. Nogle forslag kan formentlig forholdsvist nemt realiseres, mens andre kræver større lovmæssige ændringer og koordineringer mellem landene. Samtidigt erkender Præsidiets også, at der findes hindringer, der ikke er mulige at fjerne, og derom er det vigtigt at der informeres klart om disse.

Præsidiets vil nu lade det være op til de nordiske regeringer at tage imod de mange rekommandationer og ser frem til at de bliver behandlet.

5. Konklusion

Præsidiets foreslår, at Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer, som indledning på en længere proces,

Om bopæl og borgerrettigheder

at nordiske medborgere, der bor i et andet nordisk land og som på grund af nationale regler i statsborgerskabslandet ikke har mulighed for at stemme på nationalt niveau, skal have denne rettighed i bopælslandet

at sikre handikappedes mobilitetsrettigheder, således at funktionshæmmede frit kan bosætte sig i Norden med eksempelvis handicap-køretøjer (kørestol), førerhund samt personlig assistance

at koordinere regelværket vedrørende rehabilitering og førtidspensionering, således at arbejdstagere med nedsat arbejdsfunktion, ikke mister rettigheder til økonomiske kompensation, når de anvender deres ret til fri bevægelighed.

at udarbejde en nordisk konvention om partnerskabslovgivning, der sikrer at registrerede partnerskab og ægteskab indgået i et land har samme juridiske og retlige virkninger i et andet nordisk land

at komme overens om, hvilke sikkerheds- og dokumentationskrav, som skal gælde for nationale identitetshandlinger samt om gensidig anerkendelse af disse

Om arbejde

at samarbejde omkring fastsættelse af de nødvendige standardiseringer, som EU-retten overlader til national implementering. Det angår særligt standarder og krav indenfor bygge- og anlægsbranchen

at koordinere reglerne om arbejdsløshedsforsikringer, således at medlemmer ikke mister sine rettigheder og anciennitet, ved at flytter hjem efter år i udlandet

at øge sæsonarbejdernes mobilitet ved at medlemsstaterne foretager et oversyn af reglerne for kildebeskatning, som kan indebære grænsehindre for de nordske sæsonarbejdere

at de nationale regler for bevilling og tildeling af offentlig finansierede forskningsmidler justeres således, at midlerne kan anvendes til fælles projekter/satsninger over de nordiske grænser

Om studie

at regler omkring studiestøtte og studielån udformes således at ingen studerende mister retten til studiemidler på grund af at vedkommende har udnyttet sin ret til fri bevægelighed indenfor Norden/EU/EES.

at sikre at unge i uddannelser får mulighed for tage praktikpladser i andet nordisk land

Om organisering af arbejdet

at oprette en mekanisme eller en rutine i nordiske departementer som sikrer, at man ikke skaber nye grænsehindre ved indføring af national lovgivning

Nordisk Råd

A 1565/præsidi

J.nr. 12-00229-1

at udvikle faste samarbejdsstrukturer mellem de nordiske lande ved indføring af EU-retsakter for at sikre en ensartet implementering af EU-retten

Nordisk Råd

at udse en særlig ansvarlig for grænsehindringer ved statsministerens kancellier

A 1565/præsidiet

J.nr. 12-00229-1

at indføre en årlig rapportering i de nordiske parlamenter om status for grænsehindringsarbejdet

at mandatet for Nordisk Ministerråds Grænsehindringsforum forlænges fra 1. januar 2014

at de nordiske regeringer ved Nordisk Råds session redegør for, hvilke grænsehindringer man *ikke* anser for mulige at fjerne

Helsinki den 30. oktober 2012

Bertel Haarder (V)

Cristina Husmark Pehrsson (M)

Helgi Hjörvar (A)

Karin Gaardsted (S)

Karin Åström (S)

Kimmo Sasi (saml), Formand

Maarit Feldt-Ranta (sd)

Marit Nybakk (A)

Per-Kristian Foss (H)

Rigmor Andersen Eide (KrF)

Silvia Modig (vänst), Næstformand

Simo Rundgren (cent)

Åsa Torstensson (C)